

Kvasnitska R., Oliinyk A. Problems and prospects development of the banking system of Ukraine. *Eastern european studies: economics, education and law: Proceedings of the International Scientific Conference.* (Burgas, June 7-8, 2018). Burgas. Publishing House FLAT Ltd-Burgas. Volume II, 2018, P. 40-42.
ISBN: 978-619-7125-43-6.

Секція: Модернізація економіки та перспективи розвитку фінансової системи
країни

**PROBLEMS AND PROSPECTS DEVELOPMENT OF THE BANKING
SYSTEM OF UKRAINE**

Kvasnitska R.S.,

Doctor of Sciences (Economics),

Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance,

Oliinyk A.V.

Senior lecturer of the Department of Finance, Banking and Insurance,

Khmelnsky National University,

ТА ПЕРКhmelnitsky, Ukraine

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
УКРАЇНИ**

Квасницька Р.С.,

д.е.н, доцент,

професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Олійник А.В.,

старший викладач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Хмельницький національний університет,

м. Хмельницький, Україна

Банківська система є невід'ємною складовою фінансової системи та економіки будь-якої країни, яка узагальнює в собі сукупність різних за організаційно-правовою формою та спеціалізацією банківських установ, що існують у межах єдиної фінансової системи та єдиного грошово-кредитного механізму в певний проміжок часу, виступає тією галуззю діяльності, в якій найбільш динамічно й активно знаходять відображення всі позитивні і негативні явища, що відбуваються в економіці. Через банківську систему діє механізм розподілу фінансових ресурсів, що уособлюються у фінансових активах, відбувається їх мобілізація та залучення в економічний обіг. Тому, сучасну банківську систему необхідно розглядати як велику динамічну цілеспрямовану відкриту систему, яка характеризується:

- наявністю значної кількості елементів, що виконують різні функції і мають багаторівневу ієрархічну структуру;
- динамічністю поведінки елементів, підсистем і системи в цілому;
- наявністю складних взаємозв'язків, включаючи зворотні;
- нерегулярністю впливу зовнішнього середовища та стохастичністю в поведінці системи,
- наявністю визначеної процедури прийняття рішень [1, с.5].

Не менш важливою функцією банківської системи є кредитування економіки та забезпечення фінансової стабільності. Без залучення коштів населення у банківський сектор неможлива фінансова санація підприємств, які потребують фондів для функціонування і реструктуризації. Як елемент фінансової системи, банківський сектор бере участь у реалізації широкого спектру функцій зазначеної системи, а саме:

- створення грошей і регулювання грошової маси, що забезпечується оперативною зміною банками маси грошей в обігу, через збільшення або зменшення її відповідно до зміни попиту на гроші;
- забезпечення безперебійного функціонування платіжних систем, зокрема, шляхом удосконалення способів клірингу та здійснення розрахунків, що сприяють розвитку торгівлі;

- забезпечення механізму об'єднання фінансових ресурсів та їх розподілу між окремими суб'єктами господарювання;

- забезпечення насичення ринку ціновою інформацією, що дозволяє координувати децентралізований процес прийняття рішень в окремих галузях економіки;

- забезпечення способів переміщення фінансових ресурсів у часі, через кордони держав та між окремими галузями економіки;

- розробка та забезпечення способів управління ризиками [2, с.85]

Однак, необхідно відмітити, що сьогодні банківська система України переживає кризові тенденції, які супроводжуються масовим банкрутством банків, відтоком депозитів, зменшенням ресурсної бази банків, скороченням обсягів кредитування, зниженням рівня довіри до системи. Цей період можна характеризувати як масштабну банківську кризу, тобто стрімке і масштабне погіршення якості банківських активів під впливом несприятливих факторів макроекономічного, інституційного і регулятивного характеру [3, с.105].

Так, про це свідчать динаміка таких відносних показників ефективності діяльності банків, як рентабельність активів (ROA) і рентабельність капіталу (ROE) (рисунок 1).

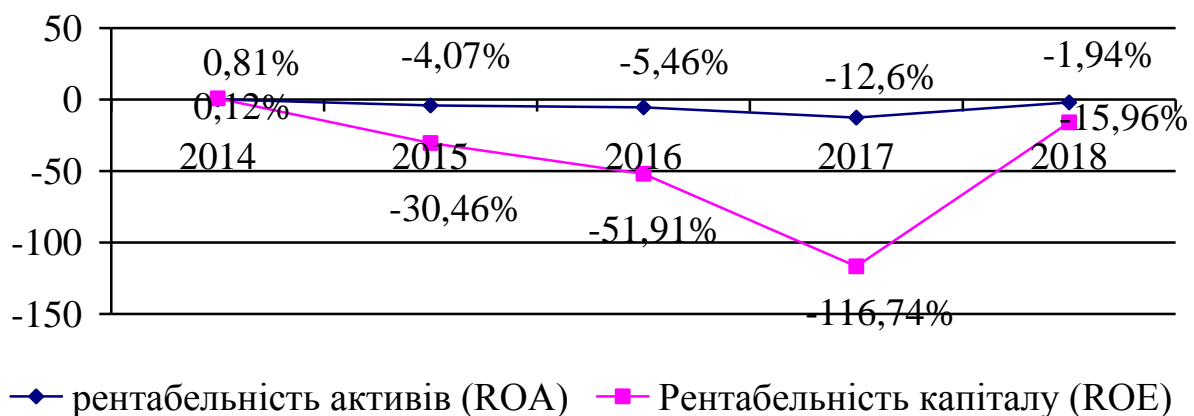

Рисунок 1 – Динаміка рентабельності активів і рентабельності капіталу банків України станом на 01.01.2014 – 01.01.2018 років

Складено авторами за даними джерела [НБУ]

Для підвищення стабільності банківської системи, на наш погляд, необхідним є вирішення комплексу проблем, які спричиняють макроекономічні дисбаланси. Так, найбільш гострими проблемами сучасної банківської системи, на наш погляд, є:

- значний відтік коштів з депозитних банківських рахунків та зменшенням ресурсів банків, які викликані зростанням недовіри до банків;
- негативний вплив політичних процесів;
- нагромадження значних обсягів проблемних кредитів у структурі кредитного портфеля через зростання заборгованості за кредитами, наданими фізичним особам, суб'єктам господарювання та небанківським фінансовим установам, а отже погіршення якості кредитного портфеля банків;
- суперечливість механізму рефінансування українських банків;
- збільшення витрат банків та наростання збитковості діяльності банківських установ в цілому;
- загострення проблеми недостатнього рівня капіталізації банків, загострення ситуації щодо дотримання показників статутного і регулятивного капіталу банків;
- девальвація національної грошової одиниці;
- подорожчання кредитних ресурсів в Україні;
- нарощування вкладень банків у цінні папери;
- низький рівень ризик менеджменту банків.

Рішення зазначених проблем дозволить пережити кризові тенденції банківської системи України та створить умови для прискореного її розвитку у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Банківська система України : монографія / В.В. Коваленко, О.Г. Коренєва, К.Ф. Черкашина, О.В. Крухмаль. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 187 с.

2. Золотарьова О.В. Сучасний стан та перспективи розвитку банківської системи України /О.В. Золотарьова, В.А. Галаганов // Проблеми економіки та політичної економії. –2017. – № 1. – С.83-98

3. Офіційний сайт Національного банку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593